

Վարագայի Հավատիս հաճութատ տեօրթ տեֆա, Եանի բազար իրթէսի, սալը, բէնճէմպիհ, վէ ճիւ-
քա իրթէսի կիւնէրի չըղմագտա տըր :

Վարագա սէնէտէ 200 նիւսիս վերիւր, գըյ-
միթի տախի պիր սէնէ իշին 200, վէ ալթը պի-
լին 100 զուրուշտուր :

Եիւզ զուրուշտու պիր տեֆատա վերեմէյն քե-
սանտան եալնըզ 50 զուրուշտախի ալնտարադ, իւշ
այլըզ 50 նիւսիս զալէթա վերիւրէք տըր :

Վարագա թանէ իշէ 50 շէր փարայա սաթըլա-
ճագ տըր :

Իլանաթըն սաթըրը իւք տեֆա իշին 3, քէնճի

տեֆա իշին 2, վէ իւշիւնճիւ վէ զիյատէ տեֆա-
լար իշին 1 զուրուշտուր :

Մէթուպ վէ սայիրէ, Վէզիր խաննտա աշա-
ղը գաթաա, 14 նիւմէրու օտաաա, Փանոսէյան
կարապետ իսմիլնէ կէօտէրիլէք տըր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԵ

Իշվանթըն ինանճագ սէպէպէ իսթիստանէ
պէյան իթիսիլինէ նազարէն, եագընտա,
Սալթանաթը սէնիյէն թարաֆընտան, Հէր
տէվէթին Հէր սընըֆտան օլան թէքնէլէ-
րինին, կիճէլէյին Չանագ գալէսի պօղա-
ղընտան կէզմէլէրինէ, ումուլմէն միւսաատէյէ
Տիմէթ օլունճագ իմիլ :

Շուրուխտա շիմաիյէ գատար, եալը-
նըզ Օսմանը թէքնէլէրիյէ, Միսթիսանըն
Եյտ գուլմախտա սալ վաթօրլարը մալիք պու-
լունմագտա օլտուգլարընտան, Յարանսա սէ-
ֆիրի ճէնապլէրինին, Մէսաթի Նիմէրիալ
նամ շիրքէթ վարօրլարը հագգընտա տախի,
Միւսաատէյի սէնիյիէ էրզան պույրուլմասը-
նը իսթիտա իյլէմէսի, վէ էյոլէ պիր եասա-
ղըն պիհուտէ օլմասը, նէզտի Սալթանաթը
սէնիյիէտէ տախի անլաշըլմիլ օլմասը իւզէ-
րինէ, ումուլմէն միւսաատէ իսթիլմէսի ճայիլ
կէօրիւլմիւլ տիւր :

Իզմիր իլէ Խաթանպօլ արասընտա, եա-
լընըզ պիր կիճէ տէնիլտէ գալընմագ լաղըմ-
կէլիսիլինտէն, պուլնտան սօնրա, եօլճուլուգ-
ճա չօգ գօլայլըզ հատըլ օլաճաղը պէտիհիտիր :

Իսկէնտէրուտան կէլէն պիր մէթու-
պա նազարէն, Օլաթը հագգընթի սատարէթ-
քէնահի պաշ եալէրի հարպը, վէ Վաղանա
կիտէն օրտույու հիւմայուլուն պաշ գօման-
տանը Եյմիս պէյ հագգընթի, Սիստէ գօլէ-
րատան վէֆաթ իթմիլ տիր : Միւթմէվէֆա
Խալիս պէյ Օսմանը օրտուսուլուն էն էհլի-
յէթըլ վէ էն իլէրուտէ պուլունտան պիր զա-
պիթի իտի, չիւնքի, հարպ իլմիսի Ինկիլթէր-
րատա թալիմ ու թահսիլ իթմիլ, վէ զիւ-
յատէսիյէ քէսպի մէհարէթ իյլէմիլ իտի :
Մէզքիւր մէթուպտան անլաշըլտըղըն կէօ-
րէ, իլէթի մախուլէյէ թուլթուլարագ, օր-
տույու մէզքիւրտան իսայիլէ քէսան, շէրպէ-
թի էճէլի շիւրպ իթմիլ տիր : Չէյլէ քի,
պաշըլճա սիւարիլէր, շու աֆէթտէն խաթար-
տիտէ օլտուգլարընտան, սէքիլ թապուր թիւ-
պրիտէն, 480 նէֆէրի վէֆաթ իթմիլ, վէ
թարիլի մէթուպա գատար, հալէա շու իլ-
լէթ օրալարտա տէվամ իթմէքտէ իմիլ :

Իշվան

Վալէրա աֆէթի հալէա Խաթանպօլտան
նապէտիտ օլմամիլ տըր : Վէլէն օն. ուշէ կիւն

միւստէթիստէ պիրիսի Լոնապուտ քէյիւն-
տէ, վէ տիկէրի Վէշիթաշտա օլարագ, իլ-
լէթի մէզպուրէտէն իքի քիշի վուրուլմուշ,
էվլէլէրիսի էօլմիւլ(1), վէ Վէշիթաշտաքի ի-
յի օլմուշտուր : Վէլէն բաղար կիւնիւ Ինկի-
լիլ սէֆարէթիսանէսի արգասընտա քէային
խանէնին պիրիսիտէ տախի Վէմէլի պիր գա-
տըն, աշիքեար սուրէթտէ ալեամէթլէրի պու-
լունտուղու հալտէ, գօլէրատան պիր գա-
սաթ զարթընտա վէթաթ իթմիլ տիր :

Իզմիրտէ տախի պիր գազ զուհուրաթ վա-
գը օլմուշտուր (2) : Տիմէք տիր քի, օրա-
տան տախի, պուրասը կիպի, Հէնուզ մէզ-
քիւր իլլէթ քէտմիլէն նապէտիտ օլմամիլ
տըր, վէ պիւնտան նէշէթ իտէքքի, պու-
լունտուղու հալտէ, պիրէր իսթար մագամըն-
տա, հիւքիւմէթին նազարը տիգգաթընը
տալլէթ իյլէսէ, վէ կէրէք լաղըմլարըն, վէ
կէրէք սըհհէթի ումուլմիյիէյէ մուլիւր սայը-
լան էսպապը սայիրէնին տէֆի չարէսինէ սայ
ու իգտամ պույրուլա ճայիլ վէ վաճիպէտէն
տիր : Եօխսա, իլք պահարտա սըճագլար
պաշապուրտա, կիլիլտէ գալմըլ օլան շու
ղէհիւրտէն, թիֆօ վէ եալիտ թէքրարէն գօ-
լէրա աֆէթիսին զուհուրաթիլէ օլաճաղը
իճթիմալի գալիտէն տիր :

Վապը ալի թարաֆընտան, շու խուսուս-
տա, թէտապիրի լաղըմիլին տէրտէթ օլուն-
մասըն, շէյլէքի, լաղըմլարըն լաղըզըլա
սըրասընագ օնուլուպ, վէ սալիսանէ, վէ տէպ-
պաղիսանէ գույուլարընըն, վէ չէօրիւլէրին
վէ սայիր բիսիլթէրին տէրուլի մէմէթէթտէն
տէֆ իսթիլմիսինէ : վէ քէօրիւլէրին իքի
թարաֆտաքի մուրտարըզլարընըն թէմիլլէն-
մէսինէ, գարարը գալիլ վէրիլմիլ տիր :

Իշվէր շու միւհիմ վէ միւթիտ գարարըն
իճրասը, Սըհհիյէ գօմիսիօնու ազալարը կի-
պի, սայ ու իգտամ սահիպի զաթլարա ի-
հալէ պուլուլուր իսէ, մէմուլ օլունտան մէն-
ֆաթիմ ու մուհասսէնաթըն հուսուլէ կէլէճէ-
յի պի իշթիպաշ տըր : Եօգ, էկէր, շու մէ-

(1) Պիլիմ իշիթտիկիլմիլ կէօրէ Միւսապուտ քէօ-
յիւնտէ էօլէն գօլէրատան օլմիլուպ, իլլա ֆիւճ-
ճէթէն էօլմիւլ տիր :

(2) Տօթլարընթտան պիրիսիսին չէհատէթիսէ նա-
զարէն, պու հաթիթա զաթըն պիրիսի շէհրի մէզ-
պուրա թէքէկրաֆ չէքէրէք օլ պապտէ մալիւմաթ
իսթէտիլտէ, համո օլուն հիշ պիր շէյ գալմա-
տըղը խապէրինի ալմիլ տըր :

մուրիյիէթին տէյիլ թէքմիլի, հաթիթա պիր
գըսմը տախի, Միւնիսիթալիթէյէ թէքք ի-
տիլը իսէ, մէզքիւր նիյէթի խալըրիյէ, Օլաթը
հագգընթի սատարէթքէնահիսին ֆիքրիստէն
տախի կէզմէմիլ, եանի քէլէն լէմ եէքիւն
կիպի պիր հալտէ գալըպ, իպատուլահըն
տախի, քէլ էվլէլ թէմիլլէյէ հասրէթ չէ-
քէճէյի տախի շիւքհէսիլ տիր :

Տիլ տէնիլլէն Հէր թարաֆ գըյըլարընտա,
մէսէլա, Մարսիլիտա, Մալթատա, թարի-
էսթէտէ, վէ Իպէնտէրիյիտէ իլլէթի մա-
խուլէտէն պիր էսէր գալմամըլ օլմաղին,
շիմաի կէմիլէրէ թէմիլլէթ թէզքէրէսի վէրիլ-
մէքտէ տիր : Պազաթ, Սիւրիսանըն, Շամ
վէ Լնթաքեատան մաատա սայիր մահէլլէ-
րինտէ, գօլէրա հալէա տէվամ իթմէքտէ տիր :

Սիսիտէ տախի, Հէր նէ գատար չէնտ
հաթիթա էվլէլ, ֆէնա տէրէճէտէ տէվամ
իթմէքտէ իտի իսէտէ, շիմաի քէտմիլլէն
տէֆ օլմուշտուր :

Վաղտատ իլէ Վասիլուտան կէլէն սօն խա-
պէրլէրէ նազարէն, մահը հալին իպիտա-
սընագ գատար, մէմէքէթէյի մէզքիւրէ-
թէյիտէ տախի տէվամ իթմէքտէ իմիլ :

Վէլա

Տէվէլլու Եյմիլ փաշա հագգընթիլի,
կէլէնթէրտէ Ինկիլթէրիյա աղիմէթլէրինտէ,
օլ թարաֆտան ալմըլ օլտուգլարը իքի թանէ
տիլպէր Ինկիլիլ ալ զաղարըլարընը, Օլաթը
հագգընթի Շահանէյէ թագաթիմ իթմիլ օլուպ,
վէ Օլաթը հագգընթի ճիհանպանիլէրի տախի
գապուլինէ լուլթ ու քէրէմ պույրուլտուգտան
պաշգա, մէզքիւր հայվանլարը աշըրը մէրթէպէ
րէսէնտ իտիլ, վէ ալճըլըղտա մէրագլարը
պուլունտուղունտան, Ինկիլթէրիյա պիր
մէմուրու մախուսու իրսալիյէ, պիր գա-
զ չիթի տահա կէթիլթմէք նիյէթիստէ պու-
լունմագտա տըր տէնիլմէքտէ տիր : Վէլա

Վալէրա իլլին թէքլիթ օլունմուշ օլան գօն-
ֆէրանսըն, յունվար պընըն իլք եախստ ի-
քիսի հաթիթասընտա թէճէմիլ իտէճէքլէրի
մէսմուլթտան տըր : Յարանսա տէվէթի քէն-
տի մուրախիսաթըն թախիսէ միւսարաթ
իլլէմիլ օլուպ, վէ Տէր սէատէթտէ պուլու-
նան մէհհուր տօթթէօր Վալէլ նամ Վիւ-
րանսըլ չէքիլմիլ տախի, մուրախիսաթ միւ-
մայիլէյիլ եարտմ ճը թայիլին իթմիլ տիր :

Վէլա

— Դուրսնալու շու աթիտէքի հաւատիս-
լէր օգուծմուշ տուր :

Ի ազարիթէսի կիւնիւ, տէվէթլու ֆէխա-
մէթլու Բեհամիլ բաշա հազրէթլէրի գօնա-
ղընտա, վիւքէլայի ֆէխիսամ հազարաթը
հազար մէճիս իլլէմիշտիր :

Ասը կիւնիւ տախի, զուհուրաթ օլարագ,
մէճիսի մէզքիւր Պապը ալիտէ թէճէմիւ-
իլլէմիշտիր :

— Մանսթըրլար մէսէլէսինէ տայիր սե-
նէտաթը ճէտիտէյի համիլ պուլունտուզու
հալտէ, Պիւքէլայէն միւսիւ իրէհօար Մա-
նօ Տէր սէտաթէթէ կէլմիշտիր :

— Երեմբեր իպթիտաթը թարիսիլլէ Պաշ-
տատան կէլէն, վէ էմիլլէթէ շայան պուլու-
նան մէթլու պարտան անլաշըտըղընա նա-
զարէն, Էվանթտա օրաճա գօլէրանըն, տէ-
վամը հազըղնտա եազըլանլարըն ասը եօգ-
տուր :

— Տէվէթլու նէճապէթլու շէհատէ Եռ-
սուֆ Իզզէթտին էֆէնտի հազրէթլէրին, սի-
լիքի ասկէրիտէ պուլունտուզու մայիւմուր.
միւշարիլլէյ հազրէթլէրի, կէլէն բէնճէմ-
պիհ կիւնիւ, Մէթլէպի հարպիլէտէ, պիր
մէճիսի մայիսուս հուզըրուտա, վէ Օաթը
հազրէթի սատարէթբէնահիլէրի հազըր պու-
լունտուզլարը հալտէ, թահիլլէրտէլէրի օ-
լան տէրպիսի հարպիլէթէտէ լաղըմ կէլէն
իմթիհանլարըն վէրտիթտէն պաշագ, Օա-
թը հազրէթի փատիշահիլէրի հազըր պու-
լունտուզլարը թագտիրտէ, պէշինճի ալճը
պէօլլէյի միւշալէյաթը հարպիլէ իճրա իլ-
լէտիլլէրինտէն, Իզզէթտին էֆէնտի հազ-
րէթլէրի տախի, մէզքիւր պէօլլէյիս պէօ-
լիւք պաշըսը պուլունտալարը ճիհէթիլլէ, իճ-
րաթը մէզպուրէտէ, քէնտի գուճանտէօր-
լիւքլէրին մէվզլի իճրայէ վաղ իլլէմիշտիր,
վէ Վիտէրի ճիհանգըլմէթի հազրէթի գատր
ու հայսիլլէթվայէլլէրին մահազըլլէթի
շահանլէրին միւշիպ օլտուզլարընտան, գօլ
աղալըգ ըիւթպիսիսի իհրաղ իթմէք միւքեա-
ֆաթընա մահալար պուլունտուզլարը :

Թարաթը հազրէթի խիլաֆէթբէնահիլէն,
մէզքիւր պէօլլէյիս պին պաշը (էթամաթօր)
վէ նէֆարաթընա, 150 պին զուրուշ իհսան
պուլունտուզլարը :

Կէմէյիլլէ իլլէ Պուլուսա արա երիտէն ին-
շա օլընան թարիգ խուսուսուտա զուհուրա
կէլմիշ օլան սայ ու իգտամլարընտան տօլայը,
Հէհալէնտէր Մուսթաֆա աղայա իւշիւն-
ճիւ, վէ միւհէնտիս Մ. Պօթինեանօյա տէօր-
տիւնճիւ ըիւթպիտէն պիրէր գըթա Մէճի-
տիլլէ նըշանը զըշանը իհսան պուլունտուզ-
տուր :

— Եթընճը տայիրէ ըէյիսի Սէրվէր է-
ֆէնտի հազրէթլէրի, Վալաթա վէ պէյ օլ-
լու պիւարէկեանը իլլէն 40—50 եաթագըգ

պիր խասթախանէ քիւշտընը մէճիսէ թագ-
տիմ իթմիշ, վէ գապուլ օլունտուշ օլմաղին,
անգարիպ մէվզլի իճրայէ կէլէրէք, ասլա
մէզէպ վէ ճիսիլլէթ ֆարգը պաղըլմայա-
րագ, մէզքիւր խասթախանէյէ Տէր միլլէթ
պիւշարէսի գապուլ օլունտաղը Էվանթտա
օգուծմուշ տուր :

Էվանթտի միւշարիլլէյ հազրէթլէրին
շու թէքլիֆ վէ նիլլէթի խալիլլէրի վագաա
իթրաթ մէրթէպէ թէշէքքիւրէ շայան տըր-
լաքին, պիր սուրէթի մանէվիտէ, վէ Տէման
Տէր կիճէ, լա ագալլ, տէյիլ խասթիլլիսի,
իլլա 40—50 քիլինին, հաթթա մէվզլիսի
տախի սէպէպ օլմագտա օլան շու 40—50
պապ գուճարխանլէրին, Մալթանաթը սէնիլ-
լէյի մէտէնիլլէթվայէ թարաֆընտան, պիր
գաշ սէնէտէն պէրու, խասթիլլէն զուհուրա
կէլմէքտէ պուլունտան արզու վէ նիլլէթ
թէվֆիգան, տէյիլ էօյլէ պիր սուրէթի զա-
հիլէտէ, իլլա պիր սուրէթի սահիհէտէ, գա-
բատըլմասընա հիմմէթ պուլունտա իտի, տա-
հա զիյատէ թէշէքքիւրէ շայեսթէ պուլուն-
լաճաղարը շէօյլէ տուրսուն, միւք ու միլ-
լէթմէ տախի, բէք պիլիլէք պիր խըտմէթ
իթմիշ սայըլաճաղարը պի իլլէպահ իտի :

Պու մատտէ իւզլիլինէ կէրէք Շէրիտէյի
շահատիստէ, թիւքթէ օլտուզու, վէ վիւ-
քէլա վէ վիւզէրա օգուտուզու, վէ հաթթա,
մէսմուլաթա նաղարէն, մանղուրու ալիի հազ-
րէթի փատիշահի տախի պուլունտուզու թագ-
տիրտէ, պիտտէֆաթ, թէնէսիլլի պահալար
եազըլտըգտան պաշագ, սայիր զաղէթալար
տախի, արալըգ արալըգ եազմըշար, վէ պիր
էսէրինի կէօրէմէտիլլէրինտէն, թէքթիլլի-
լինտէն սարթը նաղար իլլէմիշտիր տիր :

Սագաա, սէնէտէ պիր գաշ տէֆա, սըգը
սըգըլա եասագ իտիլլէքտէ, վէ հաթթա,
շիւքէ օլունտան մահէլլէրին գաբուլարը էօ-
նիւնտէ, պիրէրտէ Միւնիսիլլէթ մէմուրա-
րընտան նօգթա պէքլէթտիրիլլի կէօրիլ-
լէքտէ տիր. լաքին, պու ճիւլլէ իլլէ տախի,
նօգթա պէքլէյէն մահէլլէրտէ, այնի կիւն
վէ այնի սատթա, տահա զիյատէ էմիլլէթ
իւզըն, գուճարա տէվամ օլունտուզու, Տէր
վագըթ կէօրիլլէքտէ տիր. շիւքի, օլ ճի-
հէթլէ, աբանսըլ պիր ճասուս կէլիտէ պա-
սար գօրգուսու տախի մահալ ու իղալէ օլ-
մագտա տըր. վէ պէքլէյէն նօգթալար իսէ,
ղանն իտիլլէր քի, գուճար օյնանըլան պիր
խանն իլլինէ կիրտիլլէրի կիպի, սիհիլլէնմիշ
կիպի պիր հալ ու հէյիլլէթ քէսպ իթտիլլէ-
րինտէն, Տէր գանղի օտայա կիրտէլէր, գու-
մար թագըլմարը եա ուշմագտա, վէ եախօտ
կէօրիլլէք օլմագտա տըրլար. լաքին, շունու
պիլլէմէյիլլէ քի, պու միւլիլլէ, մէզքիւր մէ-
մուրլարտա մը տըր, եօխսա գուճարիլլէ-
լէրտէ մի տիր :

Պու ասըրտա չօգըլըգ Տէր միւլիլլէյէ ինա-
նան պուլունտաղընտա մը օլա, եօխսա,

ճէպիլլէ լիւրալար գօյարաթ, վէ մէզքիւր լիւրա-
լարը եա էօլտիլլէք, վէ եախօտ եալիլլէթ-
արմագ նիլլէթ վէ իթիգաա իտէրէք, մէզքիւր
խանլէրէ կիտէնլէրին կէօրէրինտէն, շու
հէքթէթլէր գաշընմագտա օլտուզլարընտա
մը օլա, օլ մագուլէ շախար, Տէր գանղի
կիճէ, վէ պէլլէրտէ կիւնտիլլէ, օլ գաբուլարը
էօնիւնտէ նօգթա պէքլէմէքտէ օլան խան-
լէրին Տէր գանղիլլէրտէն իլլէրի կիրտէլէր,
նօգթալարըն կէօրէմէտիլլէրի գուճարպաղ-
լարը, լանա կէօրէպիլլէքտէտիրլէր. աճէ-
պա, գուճարխանլէրտէ պուլունտան լիւրալարըն
բարլաղըղընտա, էլէքթիլլէր գուճլէթի կի-
պի, պիր պիրինն զտտ իլլէ գուճլէթ պու-
լունտագ, պաղըսընն կէօրէրի ֆէրրինի ա-
լապ, վէ տիլլէրինն իսէ կէօրէրինն եէ
նիտէն ըլլէ մը պախշ իթմէքտէտիրլէր :

Սէրվէր էֆէնտի հազրէթլէրի, էլէրլի
շիմտիլլէ գատար, ճէրիտիլլէրտէ եազըլանլարը
տիգթաթ վէ միւլալաա պուլունտագ, մէ-
րագ վէ շիւքէ իթմիշ օլտա իտիլլէր, նասը
օլունտա, էմը ու թէնպիլլէրինն պիլա իճ-
րա գալմագտա օլտուզու, զանն իտէրիլ
քի, բէք ալլա անլայապիլլէր իտիլլէր. վէ է-
կէր, պիր գաշ կիճէ, ճէննէթմէքտէն, նի-
լէ փատիշահարըն թուլտուզլարը թարիլլի
թուլտարագ, եանի, եա պիլլաթ թէպտիլլէր
յաթթէ գուճարխանլէրէ կիթսէլէր, վէ եա-
խօտ էմիլլէթլի, վէ կէօրէրի լիւրալար գա-
մաշմաղ թէպտիլլէր չըգարմըլ օլտալար իտի,
պիլլաթ քէնտի կէօրէրիլլէ կէօրէթէքլիլլէ,
վէ եախօտ կէօրիլլէ կիպի իման կէթիլլէ-
ճէքլէրի պի շէքք իտի :

Էլլէրլի շու էվէր երգըպ, վէ նիլլէ օճագլար
պաթըրըն գուճարը օյնայանլար, եալընըլ
Էվրօպալըլար օլտա իտիլլէր, վէ եախօտ
թիւլլէրիլլէր, եալընըլ միւրասէտիլլէրի
օյնասա իտիլլէր, վէ եախօտ, թիւլլէրիլլէր
էհալիսինն տայիմա գազանմասընտան վաղ
կէպիթ, Տէր վագըթ իսթմէ վէրմիշ օլտա
ղընը շիւքէթիլլէ սուրէթտէ պիլլէսէ իտիլլէ,
պու գատար էսէֆ իթմէլլէր. հալ պուլլի,
Էքսէր գուճարպաղար Էվրօպալըլ օլտալար պաշ-
գա խուսուսլարտա թիւլլէրիլլէր էհալիլլէրի
պիրէր թարիլլէ իլլէ սօյուպ սօղանա տէօն
տիւրտիլլէրի կիպի, գուճար օյնամայա կի-
տէնլէրին տախի, սաղաճա գատար Էլլէմէ
գաղը կիպի թէմիլլէրն թիւլլէրիլլէ թօղաղը-
նը օլտուզտան սօնրա, կէօրիլլէտէ պիր
թէվիլլէ վուրարագ, Միւնիսիլլէթ էնիլլէր
սաղընա ըղմէն, գաբուտան տիլլարը աթ-
մագտա տըրլար. վէ, տահա զիյատէ էսէֆ
իտէթէք եէրի շուրասըլ արը քի, կիւնտէն
կիւնէ, տիլլէ պիլլալ, վէ Պէյօղլու ֆիթ
նէքեարըգ, հիլլէպաղըգ, վէ տէսէլլէրին-
տէն հիլլէր շէյ անլամաղ օլան տիր թագըլ
Խալմար, մէզքիւր խաթարէնկիլլէ մահէլլէ-
րէ ալըլմագտա, վէ սինթօր, միւսիւ, վէ ճէլլէպի

աշխատեց, պիր թագրմ վերհանալարըն
հանարընա եագլաշմագտա, վե չօգ տեֆա,
վերտիքերի լիւրալարըն ածրսընտան, վե բէք
ազ տեֆա տախի, գագանմըջ օլտուգլարը պիր
գաչ ալթուլնարըն սեվինձինտէն, իչիպ իչիպ
քէօր գանտիլ օլմագտա, վե կիճէլէյին Խա-
թանպօլա եալաւիտարա կէչիպ խանէլէրինե
կիթմէքտէ հեմ պիր չօգ կիճէլէքըն օլուպ,
վե հեմտէ թագաթ ու տերմանլարը գալմա-
արդընտան, պիրթագալի սօլուգլարըն քէր-
խանէլէրտէ ալմագտա տրըլար, վե . . .

Պաշլար աշըլմայա պաշլամըջ օլուպ, վե
Բեմագանը շէրիֆտէ եագլաշմագտա օլտու-
ղունտան, պու գումարպաղըզ իլէթինին,
Խալամար պէյնինտէ, իթրաթ մէրթէպէ եա-
յըլաճաղը իհթիմալի գալիտէն պուլունտու-
ղունտան, կերէք Սէրվէր Էթէնտի հաղըթ-
լէրինին, վե կերէք Սալթանաթը օննիյե-
նին, պու միւհիք մատտէ իզէրինէ, խա-
լիսանէ նաղարը տիգգաթլարըն տալէթ ի-
տերիլ :

— Տիւնքի Դուրնալտա օգունտուղունա
կէօրէ, Խղմիրտէն կէլմէքտէ օլան Լճիթթօ
նամ Լվսթրիա վարօրու, պէշ կիւն գա-
րանթինա պէքլէտիքտէն սօնրա, չարշէմպիհ
ախշամը Տէր սեւտէթէ վասըլ օլմուշ, վե
թէղքէրէսինտէ իսէ, շէհրի մէղպուրտա չաթ
բաթ հալեա գօլէրա զուհուրաթը կէօրիւ-
մէքտէ իտուկինին իշար իտիլտիկի անլաշը-
մըշ տըրօ :

— Տիւնքի կիւն Գալաթմատա Բաղաթա-
կան Ժողով թէճէմմիւ իթմիշ, Էքսէրիյե-
թի աղա պուլունմուշ, վե Էթէյիճէ իշ կէօր-
միւշ տըր :

Պու եէնի Ժողով, շիմտիքի հալ մէտհէ
չայան սուրէթտէ մէմուրիյեթինէ տէվամ
իթմէքտէ օլտուղունտան, իզհարը թէշէրթիւր
իտերիլ :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Իթալեա Բարլամէնթօ մէճլիսի քիւշատ
օլունմուշ, վե գրալ հաղըթլէրինին իրատ
իթտիքլէրի նուլթ, ճիւմէնին մահզուղիյ-
եթ ու մէսէրրէթի գալպիթսին տալէթ
իլէմիշ տիր :

Լուլթու մէղքիւր օգունմայա շայան օլ-
տուղունտան, կէլէճէք տեֆա թէրձէմէսինի
պէյան իթմէք նիյէթինտէյիլ :

— Ինկիլթէրա տէվէթի պու սէնէ զայլէ-
նին պիրիսինի տէֆ իտեր իթմէզ, արգասըն-
տան տիկեր պիր զայլէ տաշա, վե պիր էն-
տիշտէն գուրթուլուր գուրթուլմազ, պաշ-
չա պիր էնտիշէ տաշա եթիթիճէքտէ տիր :

Ինսանլար պիր գարարտա գալմայըպ, ու-
լում ու մալիւմաթ ըղղըյա թէնվիր գըլը-
նարազ, ինսան օլտուղուն անլատըգճա, սեր-

պէսթիյէթ վե միւսալմաթ տույիլարը ու-
յանմագտա, վե զուլում ու թէատտիյաթ, վե
հաթթա ճիւղի պիր մահրումիյեթ կէօր-
տիւքլէրինտէ, հուգուգ իտտաասընա չըգըշ-
մագտա տրըլար : Տիւնք տիր քի, Էհալէր
տէվէթլէրին զայրէթինի չէքիպ մույնինի օլ-
մանըն, վե տէվէթլէր տախի այնի տէրէ-
ճէտէ թէպաալարըն զայրէթին չէքիպ մույ-
յինի օլմանըն վագթի կէլմիշ տիր : շէյլէքի,
հէրքէս հուգուգ վե վաղիթէսինի թանըմալը
արը : վե հէր քէս պօրճունու վե հագգընը
թանըսըն պիրսին իչին, վե հէր ֆէնալընըն
սեպէպլէրի գալգընըն վե Էքսիլիսին, վե ու-
մուլմէն մէտէնիյեթ հիւքմ իթսին իչին,
հէր տէվէթ, թա Էհալի ուլում ու ֆիւնու-
նուն լէղլէթինի ալըպ, վե քէնտու քէնտույէ
թահսիյինէ Էղճան ու տիլ չալըշմագ սէվտա-
սընա տիւշէնէ գատար, քէնտիսի քէտէր կի-
պի մէքթէպլէր քիւշատ իթմէլէրինէ սայ ու
հիւմէթ վե իգտամ պուլուրմալը տըր : Էթ
գանդի տէվէթ պու մէպտէ վե պու ատալէթ
ու հագգանիյեթ թարիգինէ ըիպլէթ վե
հիւրմէթ իթմէզ, վե ինսանլար իլէրու իլէրու
կիթտիկի հայտէ, քէնտիսի եա ինտաթնտան,
եա նէֆսանիյէթինտէն, եա ճէհալէթինտէն
վե եախօթ թէքէպպիւրինտէն, պուլունտուղու-
նէրտէ օապլիթ գատէմ գալըր իսէ, իլթէ պէյ-
լէ, վէլէվ Ինկիլիզ տէվէթի կիպի սահիպ
սէրվէթ վե սահիպ գուտրէթ պիր 'տէվէթ
օլտուղու, վե մէտէնիյեթի մէվճուտէնին
իլք տէրէճէսինտէ պուլունտուղու հալտէ տա-
խի, զայլէ վե էնտիշէտէն վարիսթէ օլմագ :

Ինկիլթէրա տա, պիր թարաֆտան ալմէլէ
վե էնաֆ կիւրուհի, գուրա վիրմէք զըմ-
նընտա հուգուգ իտտաասընա չըգըշտըղը հալ-
տէ, Էթթէտէն Լմէրիգա ճիւմհուրիյեթի
թարաֆընտան, մուհարէպէ վագթինտէ,
գօնֆէտէրէլէր իչին եաթըլան գուրսան վա-
թօրլարը եիւղիւնտէն զուհուրա կէլմիշ օլան
զարարլար իտտաա օլունմայա պաշլամըշ, վե
մէսէլէյի մէղքիւրէնին հալ ու թէսիյէսի-
նէ չալըշմագտա իքէն, արգասընտան, քէ-
զալթ Էնանտօաշ նամ գուրսան վարօրու,
միւսալաշա օլտուղունու կիւյա իլթիմէտիկին-
տէն, շիմտիյէ գատար Էնտիստան տէնիլ-
լէրինտէ, ֆէտէրէլէրին նիշէ պալըգճը թէք-
նէլէրինէ խասար իրաս իթտիքտէն սօնրա,
Լիվլըթուլ լիմանընա կէլմիշ պըղնմըշ, վե
պու ճիհէթլէ, Ինկիլթէրա տէվէթի իլէ,
Լմէրիգա տէվէթի պէյնինտէ տէրքեար օ-
լան ալթէլի զըտտիյէթ, պիր գաթ տաշա ա-
լէվէնմիշ : հէլէ Էթթէտէնտանի Խալանտաա-
թի Պէնիանլար թուլթուլմագտա վե թաղէիգ
օլունմագտա իքէն, Լմէրիգատաթի աղալա-
րը, հէմ չօգրուգ օլուպ, վե հէմտէ զէնկին
օլտուգլարընտան, վե պէլթիտէ պիր թա-
րաֆտան պիր իմտատ վե թէշվիգաթ կէօր-
մէքտէ պուլունտուգլարընտան ու իթիլալ

նիյեթինտէն վաղ կէլէճէք Եթրտէ, տաշա
զէյատէ հիտտէթ վե շիտտէթ քէսպ իտէ-
րէք, վե Լմէրիգատա մուգիմ Ինկիլթէրա
սէֆիլինին զայրէթ վե թէէսիլինի տիյնէ-
մէյէրէք, կիւյա Խըլանտայա հիւքմ իթմէք-
տէ տէրլէր կիպի, Լիւ—Լօրգտա, թըպգը
Լմէրիգա ճիւմհուրիյեթի էսասլարը իզէ-
րինտէ միւլէսէս պուլունտուղու հալտէ, Լի-
լանտա ճիւլէ—թիլիլի իսմի իլէ պիր ճիւմհու-
րիյեթի հէյեթի թէշթիլ իլէմիլէր,
վե իծրայի մուամէլաթ տախի պաշլամըշ-
լար տըր : շէյլէ քի, Էվլէլա պիր Սահա-
նագրուլթիւն գալէմէ ալըպ, պատէհու Ս-
Դօհն Օ՝Սահօնէյ նամ զաթըր ըէյիս նասպ
իթմիլէր : վե պիր հարպիյէ, պիր պահրի-
յէ, վե պիրտէ մալիյէ վէքիլէրի թայյին,
վե պիրէրտէ ասըլգատէկեան վե մէպուսինի
միլլէթ մէճլիսի թէրթիպ, վե աղալարընը
տախի ինթիլապ իլլէմիլէր տիր :

Ինկիլիզ սէֆիլի, Վաշինկլընտա պու
հատիսէլէրի իլթիթիքտէ, անինտէ, խա-
րիճիյէ վեքիլինէ քէյֆիյէթի հալ իֆատէ
վե պէյան իտէրէք, Պէնիանլարըն պու թէր-
թիպաթ վե նիյէթլէրինէ հիւքիւմէթ թա-
րաֆընտան մուամանաթ օլունմասընը թէք-
լիֆ վե մաթլուպ իլլէմիլ իսէ տէ, խարի-
ճիյէ վեքիլի թարաֆընտան տախի, Լիւ-
կիլթէրա տէվէթի, Պօնֆէտէրէլէր իչին,
Ինկիլթէրա տա գուրսան կէմիլէրի եաթըլըպ,
վե իսթիգրաղլար վէրիլմէսինի մէն իթմէքլի-
յէ նասըլ գատըր օլամատը իսէ, իլթէ ճիւմ-
հուրիյեթիմիլ տախի, թըպգը քէնտիլէր
կիպի, Պէնիանլարըն ալմէլ ու հարէքթի-
լէրինի մէն իթմէյէ միւլթէտիր տէյիլ տիր'
ճէվապընը վէրմիշ տիր տէնիլմէքտէ տիր :

Վէլ հասըլ զաղէթալարտա օգունտուղու-
նա նաղարէն, Պէնիանլար, ատէթա պիր
տէվէթ թարղընտա մէճլիսլը ագտ իտիպ,
ասկէր վե տօնանմա թէհիյեթ իլլէմէքտէ,
վե մէմուլար թային իտիպ, հէր թարաֆա
թէշվիգաթ ու թահրիքեաթ իլանլարը կէօն-
տէրմէքտէ իմիշ : հաթթա, մէճլիսին պիրի-
սինտէ, Լիւ—Լօրգ լիմանընտա քէք չօգ
կէմիլէր հաղըրլանմըշ օլտուղու, վե պիր չօգ
Խըլանտա գուրսան թէքնէլէրի տէնիլլէրէ
եալըլարազ, Ինկիլթէրա թէքնէլէրինի եա-
գըպ զարգ իթմէյէ պաշլապաճաղարը սէօհ-
պէթլէրի տախի կէլմիշ տիր :

Պու քէյֆիյէթլէր նէ տէրէճէյէ գատար
սահիհ տիր պիլէմէյիլ, լաթին շու աշիքեար
տըր քի, Պէնիանլարըն ֆիքրի Պանտապը
էլտէ իթմէք տիր շիւքէսի, Ինկիլթէրին էն-
տիշտէնի թահրիք իլլէտիկինտէն, մահէլլի
մէղքիւրտա 40 պին նէֆէր ասկէր թէճէմմիւ
իթտիլմէյէ մէճպուր օլմուշլար տըր :

Պու արատա Խըլանտալըլար իսէ, թըպգը
պուրայա հիճրէթ իտէն Չէրքէպլէր հալինտէ
սէֆիլ ու քէրիլան օլտուգլարը թագտիրտէ :

